

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агрономічний факультет

Кафедра технологій у рослинництві

Силабус навчальної дисципліни “Адаптивні технології нішевих культур”

1. Профіль дисципліни

Освітньо-наукова програма «Агрономія»	Освітній ступінь – Третій (освітньо-науковий) Галузь знань: 20 "Аграрні науки та продовольство" Спеціальність: 201 «Агрономія» Кількість кредитів – 5 Загальна кількість годин – 150 Рік підготовки, семестр – Компонент освітньої програми: варіативна Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська
--	--

2. Інформація про викладача

Викладач (-і)	Стоцька Світлана Василівна, доцент кафедри технологій у рослинництві, кандидат с.-г. наук, доцент
Профайл викладача (-ів)	https://polissiauniver.edu.ua
Контактна інформація	Тел. +38 068-05-865-19, контактний E-mail: olegst1999@meta.ua
Сторінка курсу в Moodle	http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=2246
Консультації	Онлайн консультація через Zoot, Viber кожен четвер з 14.00 до 16.00

3. Анотація до дисципліни

Мета навчальної дисципліни є набуття студентами знань і умінь, які необхідні висококваліфікованому спеціалісту для організації науково-обґрунтованих заходів щодо вирощування нішевих культур і одержання високоякісної продукції в різних ґрунтово-кліматичних умовах в господарствах різних форм власності.

Завдання є засвоєння теоретичних та практичних прийомів розробки адаптивних елементів технології вирощування нішевих культур, на підставі глибоких знань ботанічних та біологічних особливостей культури, з урахуванням адаптації культур до певних ґрунтово-кліматичних умов.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) загальних (ЗК):

ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

б) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК4. Здатність аналізувати, оцінювати і прогнозувати сучасний стан і тенденції розвитку агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії науки, агрономії та суміжних галузей, а також дослідницькі вміння для планування й проведення актуальних прикладних наукових досліджень.

РН2. Висувати і перевіряти гіпотези; обґрунтовувати та інтерпретувати результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного або комп'ютерного моделювання.

РН7. Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері агрономії та викладацькій практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати:

- народногосподарське значення нішевих культур;
- різноманітність використання, поширення та потенціали урожайності нішевих культур і приклади їх високої реалізації у виробництві;
- еколого-біологічні особливості нішевих культур;
- прогресивні технології вирощування високих та екологічно чистих врожаїв нішевих культур у різних ґрунтово-кліматичних умовах України;
- вимоги державного стандарту щодо якості рослинницької продукції та шляхи її поліпшення;
- заходи щодо зменшення до мінімуму втрат врожаю при збиранні, транспортуванні, післязбиральній обробці та зберіганні.;
- економічну ефективність технологій вирощування та їх окремих елементів.

вміти:

економічно організувати структуру посівних площ нішевих культур;

- готувати насіння до сівби;
- розраховувати норму висіву нішевих культур;
- спостерігати за фазами росту і розвитку нішевих культур;
- розрізняти види нішевих культур; розробляти технологічні карти вирощування нішевих культур;
- визначати біологічний врожай та його структуру;
- розробляти норми добрив за різних способів їх застосування.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	22	
Практичні / лабораторні	28	
Самостійна робота	100	

4.2. Зміст початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Структура курсу	Кількість годин
			денна форма
1	T1	Сучасна технологія вирощування нуту. 1. Народного господарського значення нуту. 2. Біологічні особливості нуту. 3. Технологія вирощування нуту.	14
2	T2	Удосконалена технологія вирощування квасолі. 1. Народного господарського значення квасолі. 2. Еколого-біологічні особливості квасолі. 3. Технологія вирощування квасолі.	13
3	T3	Органічна технологія вирощування спаржі звичайної. 1. Народного господарського значення спаржі. 2. Біологічні особливості спаржі. 3. Технологія вирощування спаржі.	13
4	T4	Енергоощадна технологія вирощування сорго. 1. Народного господарського значення сорго. 2. Біологічні особливості сорго. 3. Технологія вирощування сорго.	14
5	T5	Сучасна технологія вирощування фенхелю звичайного. 1. Народного господарського значення фенхелю звичайного. 2. Біологічні особливості фенхелю звичайного. 3. Технологія вирощування фенхелю звичайного.	13
6	T6	Енергоощадна технологія вирощування амаранту. 1. Народного господарського значення амаранту. 2. Біологічні особливості амаранту. 3. Технологія вирощування амаранту.	14
7	T7	Сучасна технологія вирощування ромашки лікарської. 1. Господарське значення ромашки лікарської. 2. Біологічні особливості ромашки лікарської. 3. Технологія вирощування ромашки лікарської.	13
8	T8	Удосконалена технологія вирощування валеріани лікарської. 1. Господарське значення валеріани лікарської. 2. Біологічні особливості валеріани лікарської. 3. Технологія вирощування валеріани лікарської.	14
9	T9	Енергоощадна технологія вирощування нагідок лікарських.	14

		1. Народногосподарське значення нагідок лікарських 2. Біологічні особливості нагідок лікарських. 3. Технологія вирощування нагідок лікарських.	
10	T10	Сучасна технологія вирощування м'яти перцевої. 1. Господарське значення м'яти перцевої. 2. Біологічні особливості м'яти перцевої. 3. Технологія вирощування м'яти перцевої.	14
11	T11	Тема 11. Удосконалена технологія вирощування алтеї лікарської. 1. Господарське значення алтеї лікарської. 2. Біологічні особливості алтеї лікарської. 3. Технологія вирощування алтеї лікарської.	14
Разом:			150

4.3. Форми контролю та методи оцінювання

При вивченні дисципліни застосовується поточний, періодичний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формах (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).

Модульний (рубіжний) контроль здійснюється після вивчення студентами логічно завершеної частини програми навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з дисципліни і за виставлені загальної кількості балів за поточну успішність додається з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній або письмовій формі у вигляді іспиту. Включає екзаменаційні білети, або тестування на платформі Moodle. Екзаменаційні тести та білети охоплюють програму навчальної дисципліни.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального

матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки знань студента за шкалою.

Контроль знань та вмінь здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.

Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.

Студент не може бути допущений до складання заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.

Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання заліку, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40.

Підсумкові бали за залік складаються із суми балів за відповіді на тестові питання чи питання у білеті.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60 балів.

Приклад розрахунку балів для екзамену / заліку

Поточний та періодичний контроль											Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів	
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2									Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
4	4	4	4	3	3	4	3	4	3	4			
Контрольна робота за змістовним модулем 1 – 5				Контрольна робота за змістовним модулем 2 – 5							10	40	100

Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться для всіх без винятку здобувачів вищої освіти (незалежно від сумарної кількості балів,

отриманих за результатами поточного та/або періодичного контролю за семестр). До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов'язкових робіт (лабораторних, практичних тощо), передбачених робочою програмою.

Загальна підсумкова оцінка (сума балів) з кожної навчальної дисципліни, з якої передбачено екзамен, обов'язково складається з оцінки поточного та/або періодичного контролю результатів навчання впродовж семестру та оцінки результатів навчання при проведенні контрольних заходів під час підсумкового контролю. Максимальну кількість балів за поточний та/або періодичний контроль і під час підсумкового контролю визначає викладач, про що вказує у робочій програмі навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

5. Політики дисципліни

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету);
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу;
- своєчасно виконувати навчальні завдання;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

6. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

1. Зінченко О. І. Рослинництво : підручник. Вид. 3-є, допов. і перероб. Умань, 2016. 612 с.

2. Каленська С. М., Дмитришак М. Я., Демидась І. І. Рослинництво з основами кормовиробництва. Вінниця : Нілан ЛТД, 2013. 650 с.

3. Мойсієнко В. В., Стоцька С. В. Агротехнічні прийоми вирощування фенхелю звичайного в умовах Полісся. «Наукові горизонти», «*Scientific horizonz*». № 1 (74), 2019. С. 11–17. doi: 10.332491/2663-2144-2019-74-1-11-17.

4. Панчишин В. З., Стоцька С. В., Журибіда Д.Р. Насіннева продуктивність ріпаку озимого залежно від удобрення та строку посіву в умовах полісся України. Таврійський науковий вісник, 2023. № 130. С. 169–176. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2023.130.25>

5. Панчишин В. З., Стоцька С. В., Мойсієнко В. В., Фоміна О. П. Продуктивність квасолі звичайної (*Phaseolus vulgaris*) залежно від елементів технології вирощування. Таврійський науковий вісник, 2021. №118. С. 145–151. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2021.118.18>

6. Стоцька С. В., Мойсієнко В. В., Панчишин В. З. Оптимізація способів сівби у посівах фенхелю звичайного як нішевої культури. Сільське господарство та лісівництво. Екологія та охорона навколишнього середовища, 2021. № 20. С. 234–244. DOI: 10.37128/2707-5826-2020-18.

7. Стоцька С. В., Мойсієнко В. В., Панчишин В. З. Формування продуктивності сортів пшениці озимої в умовах ТОВ «СІГНЕТ-ЦЕНТР». Таврійський науковий вісник, 2021. № 118. С. 177–183. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2021.118.21>

8. Стоцька С. В., Панчишин В. З., Овезмирадова О.Б. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Польові нішеві культури» для студентів спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форми навчання у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації. Житомир : ПУ, 2022. 49 с.

8. Panchyshyn V. Z., Moisiienko V. V., Stotska S. V., Derebon I. Yu., Bogatyrchuk T. V. Yield of bean (*Phaseolus vulgaris*) depending on variety and fertilization. Modern engineering and innovative technologies. 2023. Issue 26 / Part 4. P. 110-114. doi.org/10.30890/2567-5273.2023-26-04

9. Stotska S. V., Panchyshyn V. Z., Kotkova T. M., Shagova V. O. FORMATION OF SEED PRODUCTIVITY OF FENNEL COMMON BY ORGANIC TECHNOLOGY OF GROWING. Innovative technologies in crop production: problems and their solutions: materials III International. science and practice conf., dedicate. On the 100th anniversary of the founding of the Agricultural Research Institute (June 2-3, 2022). Zhytomyr: Polissia National University, 2022. P. 162–165.

Додаткова

10. Брузда Л. П., Вензель І. А., Вишнівський В. В., Перебойкін Д. Д. Вплив густоти рослин на врожайність зерна бобів кормових. *Сільське господарство – сталий розвиток України* : зб. тез доп. Всеукр. наук.-практ. конф. науково-педагогічних працівників, докторантів, асп. та молодих вчених. Житомир, ПУ. 2020. С. 108–110.

11. Володін С. А. Стимулювання виробництва нішевих культур в Україні на основі фастплант-технологій. *Економіка АПК*. 2021. Том 8. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202102082>

12. Панчишин В. З., Стоцька С. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Рослинництво» для студентів спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форми навчання у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації. Житомир : ПУ, 2022. 158 с.

13. Стоцька С. В., Мойсієнко В. В., Панчишин В. З. Рослинництво з основами кормовиробництва : навч. посібник. Житомир, 2022. 138 с.

14. Стоцька С. В., Овезмирадова О. Б., Панчишин В. З. Методичні вказівки для лабораторно-практичних занять з навчальної дисципліни «Польові нішеві культури» » для студентів спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форми навчання у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації. Житомир : ПУ, 2023. 36 с.

Викладач _____

Світлана СТОЦЬКА

Завідувач кафедри _____

Світлана СТОЛЯР